

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ Учителитѣ при Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ гр. Плѣвень.
Главенъ редакторъ: Хр. С. Георгиевъ.

„Винар. Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 10 и 25 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвень.

Необнародвани рѣкописи, по желанието на авторитѣ имъ, се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

На ученицитѣ въ земледѣлческитѣ, педагогическитѣ и духовнитѣ училища се отстъпя за 3 л. годишно.

Съдържание: 1) Едно похвално рѣшение; 2) По съставянieto комитетъ за борба противъ филоксерата; 3) По обработването на почвата; 4) По конкурсътъ въ г. Свищовъ; 5) Кога е прѣнесена раяната въ насъ и разпространението ѝ въ Свищовский окръгъ; 6) Конкурсенъ испитъ за чиновникъ по филоксерната зараза; 7) Испититѣ при Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ г. Плѣвень; 8) Разни; 9) Земледѣлчески календаръ; 10) Персонални извѣстия; 11) Книгописъ; 12) Обявление и 13) Метеорологически бюлетинъ.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 324

Дирекцията на Държавното Винарско-Земледѣлческо училище въ гр. Плѣвень съ настоящето си обявява, че на 14-й тек. мѣсець училището ще прѣключи учебната си година съ актъ и молебень. На този денъ се поканватъ всички г. г. граждани и селяни отъ Плѣвенский Окръгъ да присѣдствуватъ на казаний актъ. Училищнитѣ кабинети, сборки, изби и пр., ще бждатъ отворени за всички любопитни посѣтители.

3-ий Юлий 1896 год.
г. Плѣвень.

Отъ Дирекцията.

Едно похвално рѣшение.

Нѣколко мѣста сме говорили, че за да напредне нашето земледѣлие и кловетѣ му, се изискватъ много условия, отъ които най-главнитѣ сж изучаванieto на тѣзи клонове отъ масата въ теоретическо и практическо отношение. Безъ земледѣлческо образование въ подобно направление, ний никога нѣма да напреднемъ, никога нѣма да се улеснимъ и забогатѣемъ. Благодарение на незнанието си, нашитѣ земледѣлци, винари и др. сж принудени често пѣти да търпятъ голѣми загуби, често пѣти се лишаватъ отъ доходи, съ които да улесняватъ живота си или да помогнатъ на отечеството си (съ наврѣмненото исплащане нуждний данъкъ, съ пожертвования и пр.).

Много пѣти е вече говорено, че България благодарно своето сществуване, охолень животъ и забогатяване, исклучително на земледѣлието. 80 % отъ прихода, държавата ни получава отъ население, което се занимава съ земледѣлие и кловетѣ му, на което трѣбва и да се помага.

Че трѣбва да се работи за напредъка на послѣднитѣ, е съзнато отъ всички, като не прѣди много карода даде съгласието чрѣзъ своитѣ прѣдставители, да се уреди една по-висша инстанция (власть), която да се занимава: съ урежданieto на всички въпроси по тази частъ, да обучава земледѣлцитѣ въ по-легкото обработване на растенията, като имъ доставя сѣмена и пр., да разпространява земледѣлческото образование въ страната, да търси тържища за произведенията и пр..

За постиганie на горнитѣ цѣли е прието въ 1893 година едно ново Министерство, което располага съ единъ опрѣдѣленъ бюджетъ за реализиране на тѣзи нѣща. Въ дѣйствителностъ, въ това Министерство влезях хора съ специална подготовка, заловихъ се дѣятелно за работа; нъ за съжаление работата имъ не се зоблѣзва и признава, идеитѣ имъ немогхтъ да се приложатъ напълно. Главната причина за това сж пакъ избраницитѣ на народа, които жертвуватъ много повече за всичко друго, нъ не и за подобренieto на поминъка ни. Съ горното искаме да кажемъ, че се иска много отъ земледѣлцитѣ, а малко се дава, за да имъ се помага.

По другитѣ мѣста, освѣнъ дѣто се даватъ на тѣзи Министерства по-голѣми сумми, има още частни дружества, областни или окръжни, които съ капиталитѣ си помагатъ много за осщественieto на тѣзи идеи. Отъ друга страна, тамъ и частната инициатива не е исклучена, когато у насъ нѣма, нито едното, нито другото. Ако докрай върви все така, трѣбва да сме сигурни, че земледѣлието и кловетѣ му не ще напредихтъ скоро. Нашитѣ земледѣлци сж останжли много назадъ по принудителенъ (притѣснителенъ) начинъ въ всѣко отношение. Ето защо, се изисква голѣмо внимание за отстраняване на това невѣжество и първобитностъ. У насъ е назадъ даже нуждното — обикновенното образование, а за специалното — земледѣлческото, и дума не трѣбва да става. За първото, обаче, се взематъ голѣми мѣрки, жертвува се

всичко, когато за второто никой не иска и да слуша. За да разшири (распространи) земледѣлчестото образование, Минист. на Търговията и Земледѣлието бѣше прѣдвидило една скромна суммица за откриване на нисши практически училища по разнитѣ земледѣлчески клонове. Училищата щѣхъ така да се уредятъ, щото да станатъ достъпни за по-голяма частъ ученици съ по-слаба подготовка; въ тѣхъ щѣхъ да се изучатъ хора за въ практиката; а не съ претенции. Обаче, работата излезе наопаки — вмѣсто да отпусятъ за тѣхъ сумми, искаха да закриятъ и нѣкои отъ съществуващитѣ земледѣл.-винарски училища. Значи свързаха рѣцѣтъ на хората, които сж се нагърбели да работятъ и да прилагатъ своитѣ идеи въ практика. Въ такъвъ случай, какъ ще можемъ да си помогнемъ? Ето въпроса, по който трѣбва всѣки да се замисли. Може би ще доде време, когато ще се каемъ за подобни отлагания (защото не трѣбва да се прѣдполага, че всичко ще върви тъй до край), нѣ изгубеното време ще е изгубено въ наша вреда.

Като вземемъ прѣдъ видъ, че у насъ частната инициатива откътветува, а основанието на дружества за подпомагане, или за покровителствование на земледѣлието, извъ окръжитѣ скоро не може да се очаква; то трѣбва всички да се съгласимъ, че този тежакъ товаръ остава на Министерството и на окръжнитѣ постоянни комиссии. Съ избирането на разсѣдливи, дѣятелни — работливи лица въ послѣднитѣ, ще може да се помогне много за напредъка на земледѣл. и клоновѣтъ му въ всѣки окръгъ. Като е схванало това, Почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието наблега най-много на окръжнитѣ постоянни комиссии, които би много повече помогнали, ако се избираха всѣкога справедливо — достойнитѣ.

По съвѣтитѣ на реченното Министерство, окръжнитѣ комиссии гласуватъ сумми за откриване образцови полета, разсадници, изби, конкурси и много др. работи, които сж нагледни училища. Въ това направление се работи вече отъ много комиссии, нѣ не всички каратъ работитѣ тъй разбрано, щото отъ тѣхъ да се извлече полза.

Единъ образецъ чифликъ, разсадникъ, образцова изба и т. н., ще принесатъ много по-голяма полза само тогава, когато служатъ въ едно и също време, като училище на тѣзи, които харчатъ подирѣ имъ — на земледѣлцитѣ. Не е работа да се израсходватъ сумми по поддръжане на чифлици, изби и пр., само да става въпросъ, че ги има, и да служатъ за мѣлчелива практика на този, който е назначенъ за управител; а трѣбва да служатъ като училище на всички, желаючи въ окръга. Да, трѣбва отъ всѣка община да се испращатъ на обучение по 1-2 ученика — синове на по-заможнитѣ земледѣлци, винари, лозари и пр., — които, като се запознаятъ добръ съ всички работи, да се завърнатъ дома и сами да ръководятъ всичко въ стопанството си по усъвършенствуванъ начинъ. Това нагледно запознавание съ работитѣ, ще бжде придружено и съ нѣкои теоретически запознавания, които тоже ще бждатъ въ полза на учащитѣ се. За ръководители и учители въ подобно практически училища (чифлици, разсадници, изби и пр.) не ще трѣбватъ много лица. Разходи за поддръжане на тѣзи не ще се увеличи твърдѣ

много, отколкото този за поддръжане само на чифлика и др.

Съ настоящето си ний не ще описваме начинътъ за уреждането на тѣзи практически училища, а за сега ще посочимъ на едно похвално рѣшение на Сливенската Окръжна Постоянна Комиссия, която, както още нѣкои други комиссии, е направила доста жертви по подобрието поминъка на своитѣ съселани и съграждани. Сливенския окръгъ е единъ отъ най-богатитѣ окръзи въ България. Освѣтъ съ другитѣ поминъкъ, населението му се занимава главно съ лозарство и винарство. Сливенскитѣ вина сж прочути, нѣ, както и другадѣ извъ България, винарството и лозарството не сж въ напредъжло състояние. Като е съзнала това, комиссията още отъ по-рано е открила образцова винарска изба, въ която сж налѣти за опити разни вина. Обаче, комиссията като е видѣла, че само съ приготвянето на добри вина отъ страна на управляющия избата, не ще се помогне много на лозарството и винарството въ окръга, рѣшава да се отвори при тази изба едно „практическо лозарско-винарско училище“. Това рѣшение ще бжде толкова по-полезно, колкото по-скоро се усъществи. Подобни практически училища за тѣзи два клона — винарство и лозарство, трѣбва да се отворятъ на повече мѣста; защото друго-яче ний, освѣтъ че ще ъ караме все съ нашето незнание, нѣ ще рискуваме да изгубимъ единъ денъ за всѣкога тѣзи толкова възнаграждаючи земледѣлчески клонове.

За да не се распростираме по мотивитѣ, които сж накарали Сливенската Окр. Пост. Комиссия да вземе такова похвално рѣшение, ний ще дадемъ мѣсто на писмото имъ, испратено до г. Директора на Винар. Земледѣл. Училище съ молба да даде мнението си по това тѣхно рѣшение. До колкото узнахме, мнението на г. Директора е да се осъществи тази идея по-скоро, като е увѣренъ, че ползата за окръга ще бжде една отъ неочакванитѣ.

Увѣрени сме, че неговото мнение ще се поддръжи отъ всѣки, който желае напредъка на тѣзи два клона. Относително мнението на г. Директора по персонала, зданията, програмата и пр., ще говоримъ другъ пътъ.

СЛИВЕНСКА
ОКРЪЖНА ПОСТОЯННА КОМИССИЯ
№ 1307

13 Юний 1896 год.
г. Сливень.

→*←

До Господина Директора на Държавното Винарско-Земледѣл. Училище въ г. Плевень.

Извѣстно Ви е, Г-не Директоре, че тукъ въ Сливень съществува окр. винарница, или образцова винарница, както тукъ ъ наричатъ. Програмата на туй завѣденне била твърдѣ ограничена: да купува грозде отъ най-добритѣ Сливенски лозя, да приготвяла вината по новитѣ методически начини, та съ туй да се пропагандирало рационалното винодѣлие. Прѣвъ 1893 година винарницата била открита, наетъ билъ Директоръ съ 300 лева мѣсечна заплата, а прѣвъ гроздобера тя почнала функциитѣ си споредъ опрѣдѣлената ѣ программа. Отъ разнитѣ Сливенски гроздя сж приготвили различни вина, около 8000 литри; Директорътъ приготвявалъ тѣзи послѣднитѣ, затворенъ въ винарница-

та и — точка. Съ туй се изпълнявала последната точка от прѣдначертаната програма на винарницата. Но какви срѣдства е употрѣбавал Директора за подобриенето на винодѣлието — туй не станало достояние на Сливенскитѣ винари; така щото никакъвъ практически резултатъ не е постигнатъ отъ винарницата, защото единственото ѝ важно назначение — пропагандиране рационалното винодѣлие, било оставено на заденъ планъ. Въ редовната си Септемврийска сессия прѣзъ 1894 година, Окръжнитѣ Съвѣтъ, като имаше прѣдъ видъ туй състояние на винарницата, сериозно се позамисли върху неж. Слѣдъ обстоятелственото обсъждане Съвѣта прие заключението, че дѣйствиата на винарницата при такава строго ограничена програма сж безполезни; по понеже срѣдствата на окръжието не позволявахъ да се расширочи програмата ѝ, той рѣши да се закрие тя до едно по — благоприятно финансово положение на окръжната каса.

Мотивитѣ, които създадохъ у Съвѣта туй рѣшение, сж слѣдующитѣ: че агитацията за подобриение винодѣлието, каквато силна и да бжде тя, не може да проникне измежду массата съ успѣхъ, до като не прѣдставлява по-добри материални вигоди за винаритѣ; че като нѣма пазари по вънъ за българскитѣ вина, а тукашнитѣ хора обичатъ евтинитѣ вина, още по-трудно става изпълнението на подобна задача; че добри вина се добиватъ отъ добритѣ лозя, слѣдователно, за да се подобри първото, трѣбва да се обърне внимание за култивирането на последното; че винарницата ще постигне, слѣдователно, известна цѣль, ако програмата ѝ обеме и подобриенето на лозята. — Прѣдседателствуемата се отъ мене Коммиссия, като има прѣдъ видъ, че е вече възможно да се подобри винарницата, мисли да внесе прѣдложение въ Съвѣта, прѣзъ идущата му редовна сессия, за расширочение програмата ѝ.

Прѣди всичко, Коммиссията зема за начало, че мѣста, като Сливенъ, гдѣто лозята по количество и качество земагъ едно отъ първитѣ мѣста въ страната, прѣдставляватъ икономически интересъ, ако се подобри лозарството; че климатическитѣ условия, расположението на мѣстата, егодността на почвата, географическото положение и пр. — обстоятелства, способствующи за да бждатъ доброкачествени лозята — сж сигурна гаранция за култивирането на последнитѣ; слѣдователно, много по-цѣлесъобразно и повече своєврѣменно ще бжде, ако се стрѣми за подобриенето на лозарството. По тѣзи именно съображения, Коммиссията мисли да прѣименува винарницата на лозаро-винарница, като расширочи програмата ѝ, както слѣдва: а) да се купятъ нѣколко десетки дюлума лозя по разнитѣ мѣстности въ Сливенъ; в) да се иматъ при винарницата 10-15 редовни ученици, които подъ ржководството на Директора сами да обработватъ лозята; с) курсътъ при винарницата да се нарече практическо лозаро-винарско училище. Съ туй Коммиссията мисли, че ще се постигне двойка цѣль — подобриенето на лозарството и распространението на рационалното винодѣлие, защото при такива условия Сливенскитѣ лозари очевидно ще се увѣрватъ въ прѣимущества на добръ и научно-обработванитѣ лозя и, не ще съмнение, сами ще послѣдватъ примѣра. Независимо отъ туй, като стане практическо училище, сегашната винарница ще се яви като разсадникъ на елементи, които ще бждатъ въ положение да распространяватъ знанието за лѣкувание лозята отъ разни болести и за разни мѣроприятія противъ филоксерата. Туй е мнението и желанието на Коммиссията, но тя, като лишена отъ специални познания по този клонъ отъ науката, осмелява се, Господине Директоре, да Ви помоли да ѝ дадете нѣкои упътвания въ таквавъ смисълъ, като посочите практично и възможно ли ще бжде откриването на подобно училище, съ колко учители ще може да се прѣслѣдва цѣльта успѣшно, колко ще коштува годишно на окръга подобно практическо училище и други нѣкои подробности, които Ви намираме за добръ да се приложатъ въ програмата на училището. При туй Ви се испраща една скица отъ плановѣтъ на постройкитѣ при винарницата, за да се ориентирате за голѣмината и разпрѣдѣлението на стаятъ, та като изложите мнението си въобще, да укажете достатъчни ли ще бждатъ тѣзи постройки

за цѣльта, или ще трѣбва да се расширочатъ нѣкои отъ тѣхъ и кои именно.

Прѣдседателъ: Д. П. Билговъ.
Членъ-Секретаръ: Т. Димчевъ.

По съставянето комитетъ за борба противъ филоксерата.

Между добритѣ мѣрки, които сж прѣдвидени въ закона за борбата противъ филоксерата, е и тази, която прѣдвижда съставянето на лозарски комитети въ веѣка една лозарска община и градъ. Причината за съставянето на подобни комитети сж много, нѣ най-главната е, че този комитетъ ще може да подведе борбата съ този опасенъ бичъ съобразно съ мѣстнитѣ условия и нужди. Той ще се избере измежду лозаритѣ, на които филоксерата причинява направо врѣда, така щото заедно съ грижитѣ, които полага държатата за запазването на лозята, ще се стрѣми и той да помогне до колкото се може. Избранитѣ въ комитета лица ще се грижатъ за откриването на филоксерата въ лозята, като ще обиколятъ въ врѣмето, когато тя най-лесно се открива — отъ Юлий до края на Септемврий. Щомъ се знае точно гдѣ — въ коя мѣстность и въ кое лозе, има филоксерата, то борбата ѝ е по-лека и прѣдпазването по-сигурно. Тази болестъ се разнася най-лесно отъ незнаещи и невѣруещи, противъ които комитетитѣ всѣчески ще се борятъ.

По другитѣ лозарски страни подобни комитети има почти въ веѣко село, защото хората сж съзнали, че правителството съ своитѣ ограничени срѣдства и сили не е въ състояние да извърши всичко само, така както трѣбва. Отъ друга страна, тѣзи комитети ще знаатъ по-добръ болкитѣ и нуждитѣ на массата, отъ която сж избрани, така щото ще се съобразяватъ спрямо това при обсъждането на мѣркитѣ. Тѣзи комитети ще се утвърдятъ отъ Минист. на Тър. и Земледѣлието за 3 години, въ който периодъ тѣ ще работятъ заедно съ филоксернитѣ и др. чиновници, подъ ржководството и съвѣтитѣ на сжщото Министерство.

Веѣка лозарска страна у насъ трѣбва да се притече на този свещенъ за лозаритѣ зовъ и, слѣдъ избиранието на подобни комитети, да почне дѣятелно да работи. Нека пъкъ тѣзи комитети се постараатъ да искоренятъ суевѣрието изъ между проститѣ лозари, та дапо почнатъ въ скоро врѣме всички да се грижатъ за себе си, отколкото да ходятъ и прѣпятствуватъ.

Като говоримъ по комитетитѣ, ний ще съобщимъ на нашитѣ читатели, че подобенъ комитетъ е вече съставенъ въ гр. Плъвенъ. Подканени отъ Почитаемото Министерство на Тър. и Земледѣл., учителитѣ при Дър. Вин. Земледѣл. Училище въ гр. Плъвенъ, вземахъ инициативата и събрахъ гражданитѣ — лозари на събрание, въ което, слѣдъ като имъ се расправи цѣльта и нуждата отъ подобни комитети, се избраха 24 души отъ най-заинтересованитѣ лозари, които ще се грижатъ, заедно съ Г. Г. учителитѣ отъ Винарското Училище и Филоксер. Чиновникъ, за задържане лозарството въ гр. Плъвенъ.

Въ събранието се рѣши, щото изъ между лозаритѣ да се избератъ 18 души, 6 души между заинтересованитѣ народни учители и др. чиновници; така щото комитета ще бжде съ 32 членове, защото учителитѣ отъ Вин. Зем. Училище, на брой 8 души, влизатъ по право. Раздѣленъ на секции, този комитетъ ще почне да работи още това лѣто.

Ще споменемъ още, че въ събранието, гдѣто имаше доста присѣтствующи, се държа една обстоятелствена рѣчь за филоксерата, а особено за живота, произхождението, распространението и цѣрението ѝ. Рѣчта се държа отъ Директора на Винарското Училище, който бѣше избранъ и да ржководи събранието.

По обработванието на почвата.

1. Работата на плуга.

(Продължение отъ брой 3).

Чрѣзъ разровкванието, което може да се постигне съ единъ добръ плугъ, може да се добие това, което се нарича „добъръ

капиляритетъ“. Подъ дѣйствието на природнитѣ сили, на първо мѣсто силата на тежестта, слѣга добръ разровкованата прѣстъ на подъ ней лежащата. Едновременно почвата се прониква съ безбройно капилярни пространства (тръбици). Тѣзи тръбици, отивающа отдолу-нагорѣ до тогава, до като сж ровки и неиспълнени съ коренитѣ на растенията, служатъ за циркулиране на атмосфернитѣ въздух и резервната вода, намѣрвающа се въ долнитѣ пластове. Тѣзи резерви отъ вода се повдигатъ на основание на капилярността нагорѣ и служатъ на горнитѣ пластове тогава, когато тѣхната вода е вече употребена — било то чрѣзъ растенията, било чрѣзъ испарение на почвата; тази сила извършва работата си до тогава, до като се намира вода въ долнитѣ пластове. Чрѣзъ капиляритета не може почти никога да се получи вода въ излишъкъ въ горнитѣ пластове. Естествено е, че съ прѣкъсването и разрушаването на капиляритѣ (капилярнитѣ тръбици), ще се прѣкъсне и капилярната сила. Празнитѣ пространства на капилярната почва посредствуватъ естествено и течението на атмосфернитѣ осадки къмъ дълбочината, които сж се набрали тамъ въ излишъкъ. Единъ силентъ дъждъ, ако падне на суха почва, замазва капиляритѣ и при това попрѣчва на ходѣтъ на водата и въздухѣтъ. Отворенитѣ капиляри образуватъ най-удобнитѣ входѣ въ вжтрѣшността на затворената почва. По-големитѣ празни пространства могатъ да прѣдставятъ едно още по-удобно мѣсто. Нѣ нѣжнитѣ (тънкитѣ) капиляри — понеже сж по-многобройни — даватъ на атмосфернитѣ кислородъ повече мѣсто за дѣйствие и за прѣдаването на хранителнитѣ въздушни материи. Атмосфериялитѣ, доведени съ усадитѣ, ще се абсорбиратъ по-лесно и то, напр. амонияка, по-напрѣдъ механически, а подиръ химически, и ще се задържатъ за вегитацията.

Капилярността е живота на почвата; никой пхтъ тя не може да бжде прѣголяма. Кждѣто тя отсѣтствува, отсѣтствуватъ и всичкитѣ онѣзи благоприятни явления за растителната продукция, или пѣкъ се намиратъ въ ограничено количество. Почвата ще бжде „мъртва“, когато празнитѣ ѝ пространства сж напълнени съ вода и сж замазани отъ нѣкой силентъ дъждъ тѣкмо подиръ скорото оране; това може да стане по-силно когато почвата е силно разровкована. Всеко оране, което прѣдизвиква честото валяние съ тежки валци, за да се разбиятъ буцитѣ, заслужа да се нарече лошо; даже и самото грабление може да бжде прѣкарано и врѣдно, когато почвата става много праховита. Въ една пожната картофлена нива, която е обработена добръ съ мотика и даже много пкти е прѣвлачена съ грабли, на основание на горното, не може да роди добра зимница. Нѣ и съ плугѣтъ може да се направи почвата мъртва. Споредъ това направление, всичкитѣ онѣзи плугове, които иматъ прави подекателни дѣски, работятъ лошо, понеже тѣ неповдигатъ отрѣзаната прѣстъ нагорѣ и оставатъ да падне, нѣ ѝ раздребява и смачкватъ. Тукъ бива поврѣдена всека капилярностъ, па-даже се и прави невъзможна за много врѣме. Такива плугове за нормални работи въ нивитѣ сж за исхвърляние. Нѣ и съ добръ плугъ може да се направи мъртва една почва, особено когато една улѣгнала (связка) почва се оре въ мокро състояние или пѣкъ когато почвата е орана много често. Естествено е, че и качеството на почвата е единъ факторъ, съ кгото трѣбва да се смѣта при капилярността. Въ пѣсъкътъ оставатъ капиляритѣ, когато не сж примѣсени съ него много хумозни и глиннети части, много широко; въ влажни иловити почви тѣ се загубватъ съвършено; най-добръ се образуватъ тѣ въ една умѣрена глина.

Отъ всичко до тукъ казано излиза, че грижата на земледѣлца при обработването на почвата трѣбва да бжде обърната къмъ достиганieto на всичкитѣ горѣизброени фактори.

Една друга работа на плуга, която непада къмъ главнитѣ, нѣ все пакъ има голѣмо значение, е и псичстванието буренитѣ отъ почвата. Сжщо и тукъ могатъ да се употребятъ граблитѣ и валяцитѣ, нѣ всеки пхтъ, разбира се, плугѣтъ трѣбва да извършва главната работа. Понита ли се, коя отъ двѣтъ работи, прѣобрѣщанieto или разровкването на почвата, могатъ да извършватъ и горното, то трѣбва да се отговори въ полза на двѣтъ.

Въ полето лежащитѣ плѣвелови семена ще могатъ да се направятъ само тогава безврѣдни, когато се оставятъ да из-

никнатъ по-рано отъ културното растение. Нѣкои отъ тѣхъ не могатъ да понесатъ една голѣма земна покривка и заради туй отъ дълбокото заравяние умиратъ; други вслѣдствие на дългото лежание въ земята изгниватъ; а трети пѣкъ, напротивъ, сж въ състояние много години да лежатъ подъ земята безъ даже да изгубятъ кълняемата си сила. Такива могатъ да се докаратъ до развитие, само когато почвата се заоре твърдѣ плитко. За унищожение на плѣвелитѣ най-много помага обръщанieto на почвата; колкото повече се постига то съ орането, толкова ще е по-сполучливъ резултатѣ, който трѣбва послѣ исцѣло да постигнемъ. Слѣдъ като почвата е лежала дълго врѣме на груби бразди, разорана съ обръщачъ, може да се пристѣпи и къмъ употреблението на граблитѣ и валяцитѣ, които ще иматъ за цѣлъ да унищожатъ съвършено бурена.

Най-голѣма трудностъ отъ всичкитѣ плѣвели доставя на земледѣлца — пирея (*Triticum repens*); той изисква съвѣмъ други мѣрки за отстранението му. Необходимото условие за прѣусиѣването на пирея е влагата, свѣтлината и въздуха, поради което той се разпространява повече по повърхността на орницата и то най-добръ на легка почва, снабдена съ достатъчно влага. Пирейтъ истеглюва изъ почвата голѣмо количество хранителни вещества, заради което той се мисли отъ страна на земледѣлцитѣ за нѣкоя чума по нивята. Тамъ, кждѣто се вѣди, исчистванието му съ изрязване съ плугѣтъ, привлчавание за събиранieto му и изгоряването му на крайтъ или извѣнка нивата, не е добро, понеже по такъвъ начинъ се загубватъ всичкитѣ отнети отъ него изъ почвата хранителни вещества. Едно подобно срѣдство не е никакъ за прѣпорѣчване. Само тамъ кждѣто злото е много распространено и неоставатъ други срѣдства, щомъ като се изисква улеснението обработката на почвата, то може да се приеме горното срѣдство. Тамъ, кждѣто е израсталъ пирѣ, трѣбва да се унищожатъ на мѣстото си и то по такъвъ начинъ, че да се възвратъ на почвата всичкитѣ ней отнети хранителни материи. Най-радикалнитѣ начинъ, който най-лесно довежда до цѣлѣта, е двойното оране, т. е. въ заравнянето на пирейтъ. Първитѣ плугъ трѣбва да отива толкова дълбоко, щото да истеглюва всичкия пирей; за втория тогава е достатъчно една срѣдня дълбочина. Съ това се отстранява въздухѣтъ, този толкова важенъ факторъ за доброто вирѣние на пирея. Нѣ не всеко стопанство трѣбва да употреби този случай; често се случватъ стопанства съ плитка орница и мъртва подорница, тѣй че често, вмѣсто добро, можемъ лошо да направимъ съ повдиганieto долнитѣ пластъ отгорѣ. Плитко оране съ прѣобрѣщанieto, както това често се е практикувало съ цѣлъ да изгниятъ плѣвеловитѣ семена и растителнитѣ остатѣци, естествено не може да стигне, понеже подъ ораното се распространяватъ свободно отрѣзанитѣ коренища; въ такъвъ случай плугѣтъ трѣбва да отиде малко по-дълбоко. Щомъ като пирейтъ се е свързелъ отъ тази операция, а затова му сж необходими само нѣколко дни, трѣбва да се почне граблението съ тежки грабли, които да могатъ да истеглиятъ коренищата, а по-послѣ лежки грабли, щото въ кжео врѣме да могатъ да се освободятъ крайщата отъ натрупаната прѣстъ. Подпомага ли врѣмето за тази работа, изсѣхнатъ ли коренитѣ на пирея, то много се е постигнало отъ прѣдприятieto. Подиръ това трѣбва да се оре още единъ пхтъ до сѣянieto, като при това се и натори, тѣй че да се даде на културното растение една добра и богата почва. Колкото повече цѣлѣта е да се съсине пирейтъ, толкова повече за засѣванието на мѣстото се прѣпорѣчва едно буйно и скоро-растящо листно растение. И при това нека се сѣе малко по-гъсто, отколкото въ другъ случай, понеже тукъ работата се отнася до направата една по-голѣма конкуренция на пирейтъ, тѣй че да му се отнеме въздухѣтъ и свѣтлината. Малко растения бихъ били годни за тази цѣлъ, освѣнъ ряпницата. Естествено е, че щомъ се иска отнеманието на въздуха и свѣтлината на пирейтъ, то най-добръ е ряпницата да се сѣе на разпрѣсенхто. Отъ само себе си се разбира, че и почвата въ този случай трѣбва да бжде извѣрдно силна, понеже ряпницата трѣбва да расте бърже и раскошно.

Освѣнъ пирейтъ, като плѣвели се намиратъ и много дълбококоренни растения, като напр. хваца (*Equisetum*) *Polygonum*

Tusillago и др; тѣхното искореняване не може да стане съ помощта на плуга.

По конкурса въ г. Свищовъ.

На 24 Май т. г. се откри скотовъдско-земледѣлческитѣ конкурсъ въ гр. Свищовъ, който трая три дена. Множество народъ прѣпъдливаше свищовскитѣ улици по случай на този земледѣлчески празникъ, който дѣйствително така трѣбваше да се отпразднува.

Приготовленията, които у врѣме сѣ започнати и на врѣме свършени, показвахъ, че г-нъ Управителя и членоветѣ на Постоянната Комиссия високо цѣнятъ значението на подобни конкурси. Мѣстото, прѣдначено за произвежданieto на конкурса, бѣ кутловината изъ подъ брѣгътъ „тритѣ брѣста“.

Споредъ програмата, както на всѣкъдѣ, така и тамъ, на първитѣ дѣни се изложихъ конѣе. Изложени бѣхъ 62 жребци отъ 1—3 годишна възраст, 18 отъ 3—12 годишна възраст, 46 кобили съ 22 кончета и много конѣе за ѣзда.

Особено подобрене на мѣстната конска раса въ Свищовско не се забѣлѣзва. Прѣдставенитѣ добичета бѣхъ грижливо отгледани, а особено ѣздитнитѣ конѣе, които за жалостъ не прѣдставлявахъ нѣщо интересно за конкурса, но все-таки то показва, че нашия земледѣлецъ умѣе да отгледва онова, което му е потрѣбно.

Слѣдъ прѣгледванието на прѣдставенитѣ конѣе, наградихъ се 28 жребци отъ 3—12 годишна възраст, 23 отъ 1—3 годишна възраст и 32 кобили съ и безъ кончета; ѣздитни конѣе ве сѣ награждавани.

На 25 Май се изложи едъръ и дребенъ рогатъ добитѣкъ, а така сѣщо свине и домашни птици. Изложенигъ говежди добитѣкъ, както на Плъвенскитѣ конкурсъ, така и тукъ, показва много ясно, че намъ—българитѣ, не ни трѣбватъ чуждестранни породи за подобренieto на мѣстнитѣ рогатъ добитѣкъ въ направление като впрегатенъ, защото туканитѣ волове сѣ така костести, както и баварскитѣ, така плещести, както и швейцарскитѣ, само че отсѣтствува доброто имъ хранение и съвѣстно отгледвание. При кравитѣ, обаче, се забѣлѣзва единъ голѣмъ недостатѣкъ въ млѣчността имъ: тѣ даватъ едва ли толкозъ млѣко, колкото е потрѣбно за отхрана на малкитѣ телета, а камоли пѣкъ да ползува и стопанина си съ такова. Било би желателно да се започне по-скоро подобренieto на мѣстната говежда раса добитѣкъ и да се замѣни въ пълната смисълъ на думата като млѣченъ, защото всѣкому е извѣстно, че млѣкото въ насъ се прѣдставлява въ доста оскѣдна доза на казаритѣ ни, а особено зимно врѣме, когато 1 lt струва 50—60 ст.

Съ едъръ рогатъ добитѣкъ се явихъ 83 души изложители съ 129 добичета, а именно: 9 юнци, 6 млади бичета 1 общински бикъ, 12 крави съ 11 телета, 61 вола, 23 бивола, 44 биволицы съ 2 турмета.

Съ дребенъ рогатъ добитѣкъ се явихъ 42 души изложители съ 42 глави добитѣкъ: овце, агнета, кочове, пѣрчове и кози съ ярега.

Съ свине се явихъ 6 души изложители съ 3 свине, 3 шупара и 3 нереза.

Съ домашни птици се явихъ 8 души изложители.

На 25 се наградихъ: 9 бика, отъ които единъ съ 50 л., единъ съ 30, два съ по 25, два съ по 20 и три бика съ по 10 лева; 9 крави, отъ които една съ 50 л., една съ 30, двѣ по съ 25, три по съ 20 и двѣ по 10 лева; едно теле съ 30 лева и 22 вола, отъ които единъ получи награда 30 л., два по съ 25, два по 20 и 17 по 10 лева.

Наградихъ се сѣшверѣменно и 10 бивола, отъ които единъ получи 30 лева, единъ 25, единъ 20 и 7 по съ 10 лева; 4 биволицы, двѣ по съ 20 и двѣ по съ 10 лева, и единъ биволски бикъ, който се награди съ 25 лева.

За овце се раздадохъ слѣдующитѣ награди: една отъ 20 л., 4 по 15, 11 по 10 и 15 по 5 лева.

Отъ свинскитѣ добитѣкъ се наградихъ 6 глави, отъ които една съ 20 л. и 5 съ по 10 лева.

На 26 Май бѣхъ изложени земледѣлчески орджия и машини и земледѣлчески произведения.

Тукъ много ясно се виждаше, че агитацията между селското население за конкурса въ Свищовския окръгъ е била много по-голѣма, отъ колкото онази въ Плъвенскитѣ. Това, разбира се, се дължи, не само на Г-на Управителя въ Свищовъ, нѣ и на Земледѣлческитѣ Надзирателъ, който е обикалялъ нѣколко дѣна по района си и е расправялъ на земледѣлцитѣ важността и значението на земледѣлческитѣ конкурси, когато селянитѣ въ Плъвенско не бѣхъ добрѣ освѣтлени върху задачата имъ; тѣ незнаехъ че трѣбва да прѣдставятъ и земледѣлчески произведения,¹⁾ па и отъ гдѣ ще знайтъ, когато тѣ се подсеахъ за конкурса отъ полицията, а не и отъ лицето, което трѣбваше да изпълни тази работа!

На Свищовскитѣ конкурсъ бѣхъ изложени 15 машини и орджия—мѣстно произведение. Въ участне така сѣщо и единъ русенски комисионеръ съ 2 жѣтварки и 1 сноповѣрзовачка, система Adrians Platt, и нѣколко плуга и една вѣялка, сист. Nehng.

По мѣстнитѣ произведени машини и орджия има да забѣлѣжъ, че тѣ по нищо не се отличаватъ отъ чуждестраннитѣ, само че сѣ по-грубо направени.

Прѣдставени бѣхъ двѣ вѣялки, отъ които едната е направилъ Минчо Ив. Сираковъ въ с. Казовецъ (Свищ. околия), а другата е отъ А. Кировъ отъ с. Караесенъ (Никоп. околия). И двѣтѣ сѣ много практични и евтини.²⁾

Съ земледѣлчески произведения се явихъ: 6-ма души съ конопъ, 2-ма съ тютюнъ, 3-ма съ люцерна, 2-ма съ ленъ, 2-ма съ кукурузъ, 3-ма съ бобъ, 1 съ леща, 17 души съ пшеница, 12 души съ ячменъ, 14 души съ рапица, 1 съ памукъ, памучно сѣме и влакна, 1 съ сусамъ, 1 съ капладжа, 1 съ захарно цвѣкло, 1 съ крѣмно цвѣкло, 1 съ фий, 13 души съ медъ и восѣкъ и пчели и 2-ма съ масло; всичко 83-ма изложители, когато въ Плъвенъ се явихъ само 23-ма души!

Наградихъ се 7 души изложители на машини и орджия, мѣстни произведения, 12 за рапица, и 39 души за други земледѣл. произведения.

На 26 Май, въ 11 часѣтъ прѣдъ обѣдъ, пустна се въ движение сноповѣрзовачката отъ фабриката на Adarians Platt, която обърна любопитството на много земледѣлци; а подиръ обѣдъ въ 5 часѣтъ при многобройна публика се започна съ надприпускванieto на конѣе. Най-бързитѣ конѣе измина опрѣдѣленото расстояние 5 километра безъ 250 м. за 6 минути и 10 секунди. Наградихъ се 10 души ѣздачи. Прѣвъ врѣме на конкурса военната коммисия купи 8 коня; плащала е по 300, даже и по 600 лева, за конѣе.

На 26 Май вечерѣта се закри конкурса; изложителитѣ бѣхъ задоволени, а публиката весело се разнесе по домоветѣ си.

Кога е прѣнесена рапицата въ насъ и распространението ѣ въ Свищовски окръгъ.

Едва ли има 11—12 години, отъ както рапицата е прѣнесена у насъ, а отъ 7—8 години насамъ тя се отгледва, като культурно растение въ Свищов. окръгъ.

До прѣди това врѣме селенитѣ отъ Свищовско сѣ се чудили на цвѣтоветѣ на онова растение, което е кичило ежегодно Ромѣнската равнина на отсрѣщнитѣ брѣгъ на Дунава. Кара-вара, прѣселихъ се Банатскитѣ Българи въ Свищ. окръгъ; тѣ донесохъ съ себѣ си и това растение, което съ своитѣ хубави цвѣтове украсява днесъ брѣговетѣ на Свищовско.

Въ 1886 година свищовскитѣ търговци сѣ пълнили вече мазитѣ си съ рапични зърна.

Селенитѣ, които идвали отъ сѣсѣднитѣ села, чудили се на тѣзи зърна и на шега запитвали търговцитѣ: „какѣвъ е този багуръ бѣ“?

Отъ най-напрѣдъ мѣстнитѣ земледѣлци не сѣ знаели какъ

¹⁾ Това се виждаше и отъ числото на изложителитѣ, а така сѣщо и отъ изложенитѣ нѣща.

²⁾ Майсторитѣ—изложители сѣ ги оцѣнили по 50 л. едната.

да приготвят нивитъ си, за да могат да угодят на това прънесено растение. Криво-лѣво тѣ засѣли по нѣкое парче и не видѣли голѣмъ зоръ прѣзъ врѣме на вегитацията му; нѣ когато дошло врѣме да го прѣбератъ отъ нивитъ си — тамъ не имъ стигалъ акъла: да го жънатъ съ сърпъ — неможе, да го косятъ — стеблата дебели! Чудили се тѣ па, най-сетнѣ, като зѣли да окапватъ зърната му, едрата рапица искубали, а дребната покосили.

Монастира „Св. Богородица“, близо при Свищовъ, притежава доста землице, частъ отъ които настоятелите на този манастиръ искали да засѣятъ съ рапица и засѣли. Слѣдъ като тя изникнала и пораснала, за прибиранieto ѝ въ хамбара, тѣ не сж умежли тоже тѣй, както и другитѣ земледѣлци. За тази цѣль тѣ повикали прѣселенцитѣ — Българи отъ с. Драгомирово, които извършили всичкитѣ надлежни работи при очистиването на зърната отъ рапичнитѣ стѣбла. Така сжщо сж помагали Драгомировчани и на други земледѣлци въ съседнитѣ имъ села, до като най-сетнѣ сж се приучили и сега обработватъ рапицата въ доста голѣмъ размѣръ.

Съ каква бързина се е распространявала рапицата въ Свищов. окр. прѣзъ 1889, 1890, 1891 и 1892 год., може да се види отъ слѣдующата таблица: *)

Наименование на селата	ПОЛУЧЕНИ С Ж О К И			
	прѣзъ 1889 г.	прѣзъ 1890 г.	прѣзъ 1891 г.	прѣзъ 1892 г.
I. Свищовска околия:				
село Акчааръ	—	977	6675	10,442
„ Александрово	—	—	31	2076
„ Бѣлене	55	1518	3730	1638
„ Багакъ	—	—	332	220
„ Българене	—	34	1277	2492
„ Бурумлий	—	—	319	—
„ Бужурлукъ	—	2870	7091	2063
„ Вардимъ	—	62	1127	1492
„ Вързулица	—	38	592	1763
„ Гор. Студена	—	—	1252	2048
„ Драгомирово	28	10,237	43,573	11,274
„ Карасенъ	—	—	—	125
„ Козловецъ	—	3730	2001	6767
„ Караманово	—	—	228	1012
„ Козаръ—Вѣлене	—	1367	6356	3457
„ Лжжене	—	209	3596	6522
„ Новградъ	—	—	—	307
„ Орѣнъ	440	3363	10,494	2325
„ Овча-Могила	—	2131	16,489	8396
„ Пиперково	—	—	200	65
„ Пето-кладенци	—	1131	8163	483
„ Павелъ	—	—	3216	6626
гр. Свищовъ	89	2255	5776	1971
село Саръ—Яръ	—	70	1892	2896
„ Стрижировъ	—	4689	19,268	2220
„ Сливово	—	984	2681	3505
„ Татаре	—	—	2632	2317
„ Хаджи-Мусса	—	1064	7534	6294
„ Ибийлий	—	—	1442	238
„ Царевитъ	—	874	2336	1153
„ Чаушка-Махала	—	131	2542	1506
„ Червена	—	144	1381	1042
„ Инджий	—	9	3122	6925
II. Никопол. околия:				
село Бацова-Махала	54	314	998	32
„ Вѣла вода	—	—	951	27
„ Вѣбелъ	—	87	143	—
„ Виная	—	—	1930	413
„ Дѣбово	—	—	1401	1148
„ Дервишко	—	—	1683	18
„ Ерменлуй	630	1906	1364	281
„ Коиловци	—	—	—	28
„ Кулина-вода	—	—	68	187
„ Карагачъ	—	—	503	1934
„ Ложица	—	—	346	28
„ Мъртвина	—	—	70	—
„ Мечка	—	—	209	416
гр. Никополъ	—	141	4483	1274
село Ново село	—	109	2073	3898
„ Ортакой	—	36	916	3447

*) Числата въ таблицата сж взети отъ спискитѣ на Финансовото Отдѣление при Окр. Управление въ Свищовъ.

„ Санадиново	—	142	81	37
„ Трънчовци	—	—	2409	—
„ Тръстеникъ	40	—	902	1235
„ Черковица	—	—	102	—

Всичко				
въ Свищ. окр. сж получе-				
ни рапич. зърна:	1336	40,622	187,980	116,063

Конкурсенъ испитъ за чиновникъ по филосерната зараза.

Тукъ даваме мѣсто на обявлението, получено отъ Министерството на Търговията и Земедѣлието, съ което се извѣстява, че на 17-й Юлий ще се произведе конкурсъ по лозарство, винарство и овощарство. Този, който издържи най-добъръ испитъ, ще бѣде назначенъ за филосеренъ чиновникъ въ Търновскій окръгъ, съ доста добра, прѣдвидена въ закона, заплата. Като даваме мѣсто на долното обявление, ний неможемъ отъ да не констатираме факта, че въ Почитаемото Министерство на Тър. и Земл. е заловена вече всѣка работа по-здраво. На много други клонове и служби, вакантната длъжностъ би се дала на лице съ прѣпорѣка, когато тукъ ще се даде на тогова, който, при еднакви условия и въпроси, отговори най-добъръ или извърши всичко съ най-голѣма ловкостъ.

Съ явяването на това похвално распоредание, ний поканваме заинтересованитѣ да се явятъ безъ страха, като се подготвятъ съ присърдие по иканитѣ отъ тѣхъ нѣща.

Ето и самото обявление:

Министерство на Търговията и Земедѣлието

Конкурсенъ испитъ.

Министерството на Търговията и Земедѣлието обявява на интересующитѣ се, че на 17 Юлий т. г. при Винарско-Земледѣлческото Училище въ г. Пльвенъ ще се произведе конкурсенъ испитъ за заемане вакантната длъжностъ чиновникъ по Филосерната зараза въ Търновското окръжие.

Кандидатитѣ за тая длъжностъ трѣбва да отговарятъ на слѣдующитѣ условия:

1). Да сж свършили най-малко съ добъръ успѣхъ нѣколко курсъ на нѣкое лозарско училище въ странство или же мѣстнитѣ Земледѣлчески училища и

2). Да сж практикували най-малко двѣ години.

Отговорянитѣ на тѣзи условия кандидати трѣбва да испратитъ своитѣ документи въ Министерството на Търговията и Земедѣлието най-късно до 10-й Юлий т. г..

Слѣдъ прѣгледването на прошенията и приложенитѣ къмъ тѣхъ документи отъ Земледѣлческитѣ Свьѣтъ, Министерството ще съобщи, кои кандидати се допущатъ на конкурсъ.

Конкурсенъ испитъ ще се държи отъ материяла по лозарство, винарство и овощарство въ разнѣритѣ прѣдвидени за Пльвенското Винарско-Земледѣлческо Училище, като се обърща особено внимание на болеститѣ на лозята, културата и прѣсажданieto на Американскитѣ лози и състоянieto на лозарството и филосерата въ Търновскитѣ окръгъ.

София, 22 Юний 1896 год.

Главенъ Секретаръ: Хр. А. Фетѣджиевъ

Испититѣ при Държавното Винарско Земледѣлческо Училище въ г. Пльвенъ.

Отъ 19-й до 22-й Юний се държатъ писменнитѣ испити за завършенъ курсъ при Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ г. Пльвенъ. Испратенитѣ отъ Почитаемото Министерство на Търговията и Земедѣлието теми бѣха:

I. По Български езикъ.

Какво е прѣимуществовъ на народнитѣ учителъ, свършилъ земледѣлческо училище прѣдъ тоя, свършилъ педагогическо?

II. По математика

1) Двама търговци търгували заедно 3 1/3 години, прѣзъ което врѣме спечелили 6270 лева. Въ началото едина вложилъ 2000 лева и слѣдъ всѣки 8 мѣсеци внасалъ по 500 лева, а другия вложилъ въ началото 8000 лева и слѣдъ всѣки 10 мѣсеци вземалъ са назадъ по 1000 лева. Да се намѣри:

a) По колко лева е взелъ всѣкой отъ печалбата и

b) По колко процента имъ е донесълъ вложения капиталъ.

2) Обиколата на дебелый край на едно обѣлено отъ кората стѣбло е 100 с. м., на тънкий — 96 с. м., а дължината е 8 метра. Отъ това стѣбло ще се издѣля една грѣда съ основи квадратъ. Да се намѣри:

a) Колко кубически метра ще има тази грѣда и

b) Дървесната маса на тази грѣда какъвъ процентъ ще съставлява отъ дървесната маса на цѣлото стѣбло.

3) Да се рѣшятъ уравнения :

$$y + \frac{1}{2} x = 112$$

$$\frac{1}{4} x + \frac{1}{5} z = 36$$

$$\frac{2y - z}{z - y} = 3.$$

III. По земеделска економия.

Земеделскиятъ кредитъ и организацията на кредитнитѣ учрѣждения за дребния земеделецъ.

IV. По земледѣлие.

1) Подобрене на тежкитѣ иловести почви и приготвението имъ за есеннитѣ сѣидби;

2) Дѣйствиата на плуга и неговитѣ прѣимущества прѣдъ оралото.—

Отъ ученицитѣ, свършивши настоящата учебна 1895/96 година III курсъ на брой 14 души, се допуснаха да държатъ писмененъ испитъ 10 души, отъ които се явиха 8. Отъ последнитѣ 5 души издържаха испита по всички прѣдмети, 2 пропаднаха по на единъ прѣдметъ, по който ще държатъ устенъ поправитъ, испитъ а единъ пропадна на 2 прѣдмета, вѣдѣствие на което му се отнема правото да продължава испититѣ тази година.

Устнитѣ испити ще почнатъ отъ 6-й текущия мѣсець и ще се свършатъ на 13-й.

Разни.

Международно земеделско изложение въ Киевъ прѣзъ 1897 г.

Прѣзъ идущата година ще стане едно международно земеделско изложение въ Киевъ, което ще трае отъ Юлий до Септемврий. Въ него ще има 70 отдѣления, въ които се обхващатъ: земедѣлие, градинарство, винарство, пчеларство, рибарство, лѣсовѣдство и земеделски машини. Поканени сѣ отъ страна на Руссия всичкитѣ държави, за да взематъ участие, но само русеитѣ се ползуватъ съ награди. Огнѣви, които искатъ да взематъ участие, трѣбва да заявятъ най-късно до 1 Январий старъ стилъ.

Колко лозя има въ Унария и колко вино се произвежда тамъ.

Лозарската култура, вѣдѣствие филоксерата, отъ 1881 година насамъ значително се е намалила. Унгария прѣзъ 1881 г. е обработвала едно пространство отъ 361,254 ha, когато въ 1893 г.—само 226,000 ha, по-голяма частъ отъ които сѣ били присадени на Американски подложки.

На пѣськливи почви, на които филоксерата не може да врѣди на лозята, въ 93 г. сѣ били посадени 49,785 ha лозя; пѣськливи почви, на които филоксерата може да врѣди на лозата, били сѣ засадени до сѣщата година 70,126 ha; всичко 119,911 ha лозя, които сѣ давали добри приходи. Заразени отъ филоксерата лозя, които сѣ давали отъ чисти приходи, е имало 55,902 ha. Садове, стари и млади, сѣ противно и непротивно — дѣйствуващи пѣськливи почви, е имало 24,483 ha. По виноберма прѣзъ 1894 г. се е получило отъ здравитѣ стари лозя 1,044,428 hl масть, а слѣдъ прѣкипяванетоъ 939,987 hl вино.

Износътъ и вносътъ на виното въ Унгария прѣзъ прѣдпоследнитѣ години се вижда отъ слѣдующитѣ цифри:

Прѣзъ 1891 г.: износъ 1,031,304 цента, които струватъ 22,625,000 фиоринта,* вносъ 395,787 цента съ стойность 23,747,000 фиоринта. Прѣзъ 1892 г.: износъ 712,749 цента съ стойность 16,750,000 фиор., вносъ 722, 375 цента съ стойность 12,642,000 фиор. Прѣзъ 1893 год.: износъ 711,375 цента съ стойность 21,339,000 фиор., вносъ 1,220,090 цента съ стойность 18,284,000. фиор. Прѣзъ 1894 год.: износъ 683,212 цента., вносъ 1,121, 456 цента.

„Извлѣчение изъ Allgemeine Wein-zeitung“.

Прѣдпазване отъ мишки.

Мишкитѣ сѣ най-пакостнитѣ дармоѣди за стопанството. Множество срѣдства се употрѣбаватъ за онищожението или отстранението имъ, въ почти всичкитѣ даватъ слаби резултати. Напослѣдъкъ единъ земеделецъ отъ Хебритскитѣ Острови открилъ много просто и евтино срѣдство за пропѣждане мишкитѣ, което е дало неочаквани резултати. Тура се по една шпа отъ листата, заедно съ клончетата и цвѣтоветѣ, на нането (*Mentha pulegium*) по кошетата на хамбаритѣ, въ човалитѣ сѣ жито, въ долапитѣ и въобще въвсѣкъ; помъ подушкитѣ меризмата на нането, мишкитѣ избѣгатъ.

Както е извѣстно, у насъ нането расте въ диво състояние на въвсѣкъ по брѣговетѣ на рѣкитѣ и по влажнитѣ мѣста. Въмето самитѣ растения, може да се употрѣби тѣхното масло (нане — я).

Спис. „Природа“.

*) Единъ фиоринтъ е равенъ приблизително на 2 50 зл. лева.

Земеделски календаръ.

а) *Лозарство.* Кършението и вързанието на лозята трѣбва да се довърши на въвсѣкъ. Слѣдъ това се почва копанието. При по-старитѣ и слабораствящитѣ лози трѣбва да се отбѣгва ниското кършение. Вързанието трѣбва да става добръ, защото гроздето вече наедрява и може да полегне на земята. Въ лозята сѣ колоче трѣбва да се исправятъ и набижатъ паднхлитѣ. Ако лозето е нападнхла болестята „нероноспора“, трѣбва да се прѣска за 2-ри пѣтъ съ растворъ отъ синъ камѣкъ. Въ Американскитѣ разсадници се окопаватъ, плѣвятъ и поливатъ всички лози (отъ прѣчки, сѣмена, присадени и неприсадени). Гдѣто има зелени върхове, може да се присажда още на зелено. Прѣзъ този мѣсець филоксерата показва най-явни знаци и може да се открие отъ въвсѣки. Едритѣ филоксери, (които сѣ нимфи) излизатъ къмъ горнитѣ корени и се готвятъ да ихвъркватъ.

б) *Винарство.* Врѣмето прѣзъ този мѣсець е топло, затова се не върши нищо съ вината. Изиска се само редовно допѣлване, безъ да се растварятъ вратитѣ и прозорцитѣ. Слѣдъ дѣждъ, когато слезе много температурата, или въ хладни нощи, избата се провѣтрява.

в) *По земедѣлие.* Прѣзъ този мѣсець се жне овѣса, а нѣкъдѣ и пшеницата и ячемика, който още не билъ озрѣлъ прѣзъ минхлий мѣсець. Прѣкарватъ се снопи и се върше.

Ленътъ и конопътъ сѣ вече готови да се бержатъ и тошжатъ. Тютюнътъ е доста порастнхлъ и изискава окжсванието на долнитѣ и сухи листа, както и отстранението на цвѣтнитѣ главички, ако неще служи за сѣме. Царевичката се прѣкопава за послѣденъ пѣтъ, като при това се изкубватъ излишнитѣ растения.

г) *Лѣсовѣдство.* Прѣзъ този мѣсець работитѣ сѣ както прѣзъ минхлитѣ Юний.

д) *Овощарство.* Прѣзъ този мѣсець се прибиратъ само овощия: круши, ябълки и сливи. Есеннитѣ круши и ябълки се разрѣдватъ, ако би да сѣ родили много плодове и ако дърветата сѣ слаби, та не можатъ да ги удържатъ.

е) *Градинарство.* Вършатъ се сѣжитѣ работи, както и прѣзъ минхлитѣ мѣсець. Събиратъ се сѣмена отъ: спанака, салатата; оставатъ се за сѣме плодове отъ тиквитѣ, краставицитѣ и др.

ж) *Пчеларство.* Работитѣ въ пчелина оставатъ сѣжитѣ, както прѣзъ минхлий мѣсець.*) Събиратъ се трѣви за правение на кафтари: ржженица (не ржжъ, защото има сѣмена), овсига и напрадъ. Умъртвява се ларвата на воежничия колець съ димъ отъ катранъ (чрѣзъ кадение).

Персонални извѣстия.

Г-нъ Хр. Ат. Фетфаджиевъ, Началникъ на Отдѣлението по Земедѣлието при М-ството на Търговията и Земедѣлието, е назначенъ Главенъ Секретаръ на сѣщото Министерство. Г-нъ Ив. Сарановъ, Главенъ Инспекторъ по Земедѣлието, е назначенъ Началникъ на Отдѣлението по Земедѣлието. Г-нъ Хр. Калчовъ, Началникъ на Бюрото по Градобитнината, е назначенъ Главенъ Инспекторъ по Земедѣлието. Г-нъ Ст. Гудевъ, Старший Подначалникъ при Отдѣлението на Земедѣлието, е назначенъ Главенъ Инспекторъ по Лозарството. — Испѣлнующитѣ длѣжността на Директори при Държав. Винареко-Земеделско Училище въ гр. Пѣвненъ — Г-нъ Хр. С. Георгиевъ, и при Държав. Земед. Училище край гр. Руссе — Г-нъ Бъчваровъ, сѣ утвърдени въ длѣжноститѣ си. — Нашитѣ поздравления на заслужено — повишенитѣ.

Книгопись.

Въ редакцията ни се получиха слѣдующитѣ книги:

1) Книгата „Американски лози“, ръководство за тѣхното отглеждане и присаждението отъ Ст. Т. Гудевъ. Книгата е напечатана на добра хартия м за по-ясно разбиране и уяснение е илюстрирована съ 57 рисунки въ текста. Отъ тази книга ще могатъ всички заинтересовани да извлѣкатъ голяма полза, затова ѝ прѣпорѣчваме на лозаритѣ, толкосъ повече, че е наближило врѣмето да се изучава културата на тѣзи лози — единственни спасители на лозарството. Отъ автора има испратени

*) Тази годишнитѣ рояци бѣха доста слаби и малко. Ако би да вали дѣждъ, и онѣзи пчели, които не сѣ хвърлили рояка, до 15 т. м. можатъ да хвърлятъ.

покани за записване абонати, за което редакцията ни открива подиешка. Цѣната на книгата, която има 88 страници на осмина, е 1 л. и 30 ст.

- 2) Законъ за застрахуване земнитѣ произведения отъ градобития и правилникъ за неговото приложение;
- 3) Кратки наставления за прѣдпазване и тѣкуване на домашнитѣ птици отъ кокошата холера и дифтирита отъ Хр. Тачевъ;
- 4) Орало, брой 12 и 13 съ доста добро и разнообразно съдържание;
- 5) Търговеки новина, год. 1-ва, брой 10;
- 6) Домашенъ приятель, год. 8, брой 6;
- 7) Женски свѣтъ, год. 4, брой 11;
- 8) Съячь, год. 1-ва, брой 1—4;
- 9) Промисл. Търговеки вѣстникъ, год. 26 брой 23.

Държавно Земледѣлческо училище край гр. Руссе.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 776

Приеманието нови ученици въ Държавното Земледѣлческо Училище край гр. Руссе почва на 25 и се свършва на 30 Августъ. Всекой, който иска да бѣде приетъ за ученикъ въ I Класъ, трѣбва до тази дата да подаде или испрати въ Дирекцията на училището прошение, придружено отъ всичкитѣ изброени по-долѣ документи, и да отговаря на слѣдующитѣ условия: 1-во) да притежава свидѣтелство, че е свършилъ не по-рано отъ една година съ добръ успѣхъ и най-малко съ похвално поведение III Гимназияленъ класъ въ едно сръдно или народно класно училище; 2-ро) да не е по-младъ отъ 14 години и по-старъ отъ 18 години; 3-то) да е снабденъ съ медицинско свидѣтелство, съ което се удостоверява, че е присаденъ отъ сипаница и е съвършено здравъ и тѣлесно добръ развитъ; 4-то) да притежава редовно кръщелно свидѣтелство и 5-то) да притежава писменна гаранция въ размѣръ на 100 лева за прѣдварително обезпечение причиненитѣ загуби въ пансиона и училището.

При постъпването въ училището трѣбва всекой кандидатъ да има една шапка, единъ катъ здрави горни дрѣ-

хи, най-малко два ката здрави прѣширки и единъ чифтъ здрави обуща.

Училищната плата е 300 лева годишно, която сума се плаща по 100 л. въ началото на всеки четири мѣсеци. Ново-постъпившитѣ ученици внасятъ платата за първото четири-мѣсечие при записването си; за тази плата се получава: помѣщение — всички ученици живѣятъ въ пансиона — отопление, освѣтление, дрѣхи, храна, пранье, баня, лѣкарства, учебници и всички училищни потрѣбици. Младежи, които искатъ да постъпятъ, като държавни стипендианти, трѣбва да прѣдставятъ заедно съ прошениято си, освѣнъ изброенитѣ по-горѣ документи, още и слѣдующитѣ: 1-во Свидѣтелство за състоянието и занятието на родителитѣ му, издадено отъ надлежното общинско управление и подписано отъ Инспектора на надлежний окръгъ; 2-ро) гаранция, подписана отъ двама поръчители, които гарантиратъ, че ще бѣде исплатена израсходваната за стипендианта сума въ размѣръ на тая, която плащатъ своекостнитѣ ученици (300 лева годишно), ако приетия стипендиантъ напустне прѣждеврѣменно или бѣде изключенъ отъ училището.

28 Юний 1896 г.

Обр. Чифликъ край гр. Руссе,

Отъ Дирекцията.

Настоящия брой излиза по-рано по причина, че членоветѣ на Редакционнo—Административния Комитетъ ще схванати около 10 текущия съ испититѣ за завършенъ курсъ при Плъвенското Държав. Винар. Земледѣлческо училище.

Отъ редакцията.

Поправки. Въ брой 5-й, стр. 30, редъ 40 (отгорѣ — надолѣ), думата „азотни“ да се чете „оцетни“. Въ брой 8-й, стр. 64, редъ 18, числото 1 1/2 да се чете 1/2.

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ ВЮЛЕТИНЪ

За гр. Плъвень.

Отъ 20 Юний до 4 Юлий, 1896 г. (по старъ стилъ).

Число	Барометръ въ м. м., редуцир. на 0° Ц.	Температура на въздуха по Ц.						Температура на почвата по Ц. на дълбочина				Абсолютна влажност	Относителна влажност	Посока и скорост на вѣтъра, метри въ секунда.			Облачност	Валежъ въ м. м.	Разни явления.			
		дневно сръдно	7 ч. с.	2 ч. в.	9 ч. в.	сръдно	максимална	минимална	въ 2 ч. слѣдъ пладнѣ					сръдно	сръдно	7 ч. с.				2 ч. в.	9 ч. в.	
									0-35 м.	0-65 м.	0-95 м.											1-25 м.
20	750.3	21.2	32.0	22.7	24.7	33.7	11.8	21.2	19.8	18.4	17.0	9.9	44	тихо	ЗЮЗ	6	тихо	3.7	—	Роса.		
21	750.2	23.4	30.6	19.7	23.4	33.5	17.8	21.9	19.8	18.4	17.0	11.9	54	ЗСЗ	3	ССЗ	5	3	6.0	—	Дъждъ (капки).	
22	751.0	19.6	26.0	20.7	21.8	26.5	15.8	22.1	20.0	18.4	17.1	8.3	44	ЗСЗ	10	ЗСЗ	24	3	6.0	1.6	Силенъ вѣтъръ	
23	750.8	18.9	23.6	20.6	20.9	24.6	16.0	21.9	20.1	18.5	17.1	8.0	44	З	24	ЗСЗ	24	3	5.0	0.0	Сил. вѣтъръ.	
24	750.8	19.9	22.3	17.8	19.5	23.6	16.9	21.4	20.1	18.5	17.1	7.7	45	ЗСЗ	23	ЗСЗ	26	3	23	7.3	0.0	Силенъ вѣтъръ.
25	752.3	17.9	23.6	19.3	20.0	24.4	14.4	21.0	19.9	18.5	17.1	7.6	45	З	19	ЗСЗ	24	3	11	2.3	—	Силенъ вѣтъръ.
26	752.7	19.2	27.2	21.8	22.5	28.9	13.6	21.0	19.7	18.4	17.1	7.7	38	З	9	3	10	3	5	0.7	—	—
27	752.3	21.7	28.8	24.3	24.8	30.7	13.3	21.5	19.7	18.4	17.1	7.8	35	СИ	2	ЗСЗ	8	3	5	3.3	—	—
28	750.3	22.5	30.8	25.0	25.8	31.4	15.9	22.1	19.9	18.4	17.1	8.6	37	З	7	ЗСЗ	3	ЗСЗ	7	4.0	—	Силенъ вѣтъръ.
29	750.3	24.0	31.3	25.4	26.5	32.6	16.5	22.5	20.1	18.5	17.1	8.7	34	ЗЮЗ	5	ССЗ	25	ЗСЗ	6	0.7	—	—
30	750.8	24.0	32.5	24.2	26.2	32.9	18.3	22.9	20.3	18.6	17.2	10.4	41	ЗСЗ	9	3	7	ЗСЗ	9	4.7	—	Слабъ дъждъ.
1	751.9	20.3	28.7	23.2	23.9	29.7	17.7	23.2	20.5	18.7	17.2	8.5	41	З	19	3	12	3	9	1.3	0.4	—
2	750.9	21.1	27.5	21.3	22.8	28.8	17.8	23.1	20.7	18.8	17.3	7.4	36	ЗСЗ	6	СЗ	23	ЗСЗ	5	4.3	—	Силенъ вѣтъръ
3	750.2	20.4	26.8	22.6	23.1	27.7	17.7	23.0	20.7	18.8	17.4	8.2	40	З	12	3	10	3	5	5.3	—	—
4	752.1	22.3	28.1	21.2	23.2	30.7	15.6	22.7	20.7	18.9	17.4	8.2	43	ЗЮЗ	5	ССЗ	7	ЮЗ	3	3.3	—	—

Съобщава В. П. Вълчевъ